

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

DOPORUČENÍ

RADA

DOPORUČENÍ RADY

ze dne 20. července 2020

týkající se hospodářské politiky eurozóny

(2020/C 243/01)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 136 ve spojení s čl. 121 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Eurozóna pokračuje v expanzi, ale výhled ohrožují vzájemně propojená rizika a vyvstává nejistota. V důsledku slabé produktivity a stárnutí obyvatelstva by navíc mohlo nastat další vleklé období nízkého růstu a inflace. Mezera výstupu je od roku 2017 pozitivní a v roce 2018 dosahovala 0,7 % potenciálního hrubého domácího produktu (HDP), avšak potenciální růst by měl zůstat pod předkrizovou úrovní ⁽³⁾. Jádrová inflace setrvala v letech 2018

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Veškeré prognózované údaje v tomto dokumentu vycházejí z prognózy Evropské komise z podzimu 2019.

a 2019 v rozmezí 1–1½ % a předpokládá se, že v letech 2020 a 2021 bude činit přibližně 1½ %. Ukazatele trhu práce se nadále zlepšují, byť pomalejším tempem; předpokládá se, že růst zaměstnanosti dále zpomalí a že budou přetrvávat obtíže v souvislosti s kvalitou pracovních míst. Růst nominálních mezd zpevnil: po několika letech, kdy jeho hodnota nedosahovala 2,0 %, dosáhl v roce 2018 přibližně 2¼ % a odhaduje se, že v roce 2019 bude činit přibližně 2½ %, a v letech 2020–2021 se předpokládá návrat na 2¼ %. Růst reálných mezd se navzdory dobrým podmínkám na trhu práce zvyšuje pouze pomalu a zůstává nízký: v roce 2018 byl nižší než 1 %, v roce 2019 se odhaduje přibližně stejná úroveň, v roce 2020 se předpokládá 0,7 % a v roce 2021 se předpokládá 0,8 %. Jak bylo konstatováno ve zprávě mechanismu narovnání přijaté Komisí dne 17. prosince 2019, měl by se přebytek běžného účtu eurozóny podle projekcí snížit, avšak zůstane blízko svého vrcholu. Členské státy se schodkem běžného účtu své schodky snížily či zvrátily, i když nadále vykazují vysoké negativní čisté investiční pozice vůči zahraničí.

Zároveň i když některé členské státy snížily své přebytky běžného účtu, nadále u nich dosahují trvale vysokých přebytků, čímž zvyšují své čisté investiční pozice vůči zahraničí. Dynamiku salda běžného účtu v eurozóně ovlivňuje oslabení vnější poptávky, zejména u exportně orientovaných členských států s vysokými přebytky běžného účtu, jež jsou velmi závislé na zahraniční poptávce po vývozu. Důležitá je také příznivá dynamika poptávky a k obnově rovnováhy by přispěly i lepší podmínky pro růst mezd, respektující roli sociálních partnerů, a posílení soukromých i veřejných investic v členských státech s vysokým přebytkem.

- (2) Má-li se zvýšit růstový potenciál a přitom být zajištěna environmentální a sociální udržitelnost a také podpora reálné konvergence mezi členskými státy eurozóny, jsou zapotřebí strukturální reformy, které posílí udržitelný růst, a investice do hmotného i nehmotného kapitálu, které zvýší produktivitu. To by pomohlo zejména těm členským státům, jejichž růstový potenciál je zřetelně nižší než průměr eurozóny. Jedná se také o potřebná preventivní opatření, aby v ekonomice eurozóny nenastalo vleklé období vyznačující se nízkým potenciálním růstem a produktivitou, nízkou cenovou inflací a nízkým růstem mezd a rostoucí nerovností. Reformy a investice mají i nadále zásadní význam pro zajištění toho, aby eurozóna obnovila svou dynamiku růstu, překonala ve střednědobém až dlouhodobém horizontu silnější tlaky plynoucí mimo jiné ze zhoršující se demografické situace a umožnila transformaci směrem k udržitelné ekonomice, a aby tak eurozóna a její členské státy mohly snáze dosáhnout cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.
- (3) Začínají se projevovat hospodářské dopady změny klimatu, která je dnes jedním z největších systémových rizik pro světovou ekonomiku, finanční systémy a společnost. Rizika, která pro globální ekonomiku představuje změna klimatu a obecněji zhoršování stavu životního prostředí, jsou stále reálnější a budou mít rozsáhlý dopad, a to i na nejzranitelnější členy naší společnosti. Nebudou-li přijata vhodná opatření, mohlo by to mít nepříznivé důsledky pro odolnost našich ekonomik, naši inkluzivnost a dlouhodobý růstový potenciál. V této souvislosti mají zásadní význam investice a vytváření regulačních a finančních podmínek pro plynulý přechod na udržitelnou ekonomiku. Budou-li problémy v oblasti životního prostředí a klimatu řešeny správným způsobem, budou rovněž příležitostí k revitalizaci evropské ekonomiky směrem k udržitelnému rozvoji. V tomto směru představila Komise Zelenou dohodu pro Evropu jakožto strategii růstu, jež bude zahrnovat návrh prvního evropského právního rámce pro klima, aby byl cíl dosažení klimatické neutrality do roku 2050 zakotven v legislativě. Ekologická transformace bude současně muset zohlednit dopady na různé části společnosti. Investice do usnadnění transformace na udržitelnou ekonomiku budou muset být doprovázeny stanovením ceny uhlíku, vhodnou regulací ve všech odvětvích a investicemi do dovedností a podpory transformace pracovních míst, aby se zajistilo, že z technologické změny budou mít prospěch všichni občané, obzvláště v odvětvích a regionech, které zůstávají v digitální a ekologické transformaci pozadu.
- (4) Aktivace veřejných a soukromých finančních prostředků pro účely investic do ekologické a digitální transformace může v krátkodobém horizontu pomoci zachovat růst a následně reagovat na dlouhodobé výzvy, před nimiž naše ekonomiky stojí. Digitální revoluce může skýtat příležitosti, pokud jde o produktivitu, růst a vytváření pracovních míst; může však také přinášet obtíže, zejména pro méně kvalifikované pracovníky, kteří postrádají dovednosti nutné pro práci s novými technologiemi. Různě rychlý přechod k digitální ekonomice v členských státech eurozóny by se mohl projevit jako velké riziko pro konvergenci a makroekonomickou stabilitu. Toto riziko by mohly posílit silné aglomerační efekty, ze kterých často profitují velká města, a vývoj typu „vítěz bere všechno“, k němuž v oblasti digitálních technologií často dochází, což může prohlubovat nerovnost a mít nepříznivý dopad na konvergenci. Investice by se měly zaměřovat na generování výzkumu a inovací, ale také na větší šíření inovací v celé ekonomice.

- (5) Koordinovanější investiční strategie spolu s větším reformním úsilím na úrovni eurozóny by měly velký význam pro podporu udržitelného růstu a pro reakci na dlouhodobé výzvy, jako jsou klimatická a technologická transformace. Rozpočtový nástroj pro konvergenci a konkurenceschopnost by členskými státy eurozóny poskytoval finanční podporu na provádění návrhů, které by měly ze zásady zahrnovat balíčky reforem a investic. Cílem Fondu InvestEU, jenž bude rovněž přispívat k investičnímu plánu pro udržitelnou Evropu, je aktivizovat další investice na další podporu inovací a vytváření pracovních míst v Unii, mimo jiné financováním udržitelné infrastruktury. Fondy politiky soudržnosti, které sehrávají klíčovou úlohu při podpoře našich regionů a venkovských oblastí, mají roli i v rámci klimatické a technologické transformace, neboť podporují udržitelný rozvoj. Evropská investiční banka již dnes vyčleňuje 25 % svého celkového financování na investice do klimatu a oznámila, že tento podíl hodlá zdvojnásobit. Pro dosažení cílů Unie v oblasti udržitelnosti bude zásadní uskutečnit na celostátní a nižší úrovni investiční projekty, které se budou zabývat přizpůsobením se změně klimatu a zmírňováním jejich důsledků, energetickou transformací, dekarbonizací či oběhovým hospodářstvím. Investice do síťových odvětví a infrastruktury mohou pomoci zvýšit konkurenceschopnost eurozóny a podpořit přechod k udržitelnější dopravě. Investice do nehmotných aktiv, jako jsou výzkum a vývoj, a dovedností mají rovněž klíčový význam pro přípravu eurozóny na budoucí výzvy.
- (6) Účinky hospodářské expanze minulých let nebyly v jednotlivých členských státech, napříč regiony a členskými státy. Disponibilní příjmy v nedávné době vzrostly, avšak v několika členských státech eurozóny zůstávají pod předkrizovou úrovní. Počet osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením ve většině členských států klesá: nyní jich je o 5 milionů méně než v roce 2012, kdy stav kulminoval, nicméně v eurozóně zůstává tento ukazatel stále nad hodnotami z roku 2008. Po období větší divergence se některé členské státy v několika málo posledních letech přiblížily státům s nejvyšším HDP na obyvatele. V posledním desetiletí se však pomalu zvyšoval podíl příjmů v držení osob s nejvyššími příjmy a mezi členskými státy panují velké rozdíly. Aby se podpořila vzestupná konvergence v rámci členských států a mezi nimi, je důležité prosazovat politiky zacílené na zvyšování efektivity i spravedlnosti, v souladu s cíli udržitelného rozvoje OSN. Takové politiky vedou k lepším makroekonomickým výsledkům a k rovnoměrnějšímu rozdělení přínosů v rámci celé společnosti, což rovněž pomáhá zlepšit soudržnost eurozóny.
- (7) Soudržnost a vyváženost makroekonomických opatření v eurozóně, včetně měnové, fiskální a strukturální politiky, mají klíčový význam pro zajištění solidního, inkluzivního a udržitelného hospodářského růstu a pro účinnou reakci na přetrvávající nízkou inflaci, zhoršující se výhled a rizika pro dlouhodobý růst. Evropská centrální banka udržuje akomodativní měnovou politiku, aby se inflace přiblížila střednědobému cíli a zároveň byl podporován růst a tvorba pracovních míst. Orientaci měnové politiky musí doplňovat fiskální politika, stejně jako strukturální reformy v různých odvětvích, včetně těch, jež jsou nezbytné pro dokončení struktury hospodářské a měnové unie (HMU).
- (8) Koordinace vnitrostátních fiskálních politik za plného dodržování Paktu o stabilitě a růstu a s ohledem na dostupný fiskální prostor a účinky vzájemného působení mezi členskými státy podporuje řádné fungování HMU. Očekává se, že orientace fiskální politiky v eurozóně bude v letech 2020 a 2021 obecně neutrální až mírně expanzivní. Vnitrostátní fiskální politiky jsou stále nedostatečně diferencované. Pokud by členské státy s vysokým veřejným dluhem prováděly obezřetné fiskální politiky, získalo by veřejné zadlužení sestupnou tendenci, snížila by se zranitelnost vůči otřesům a bylo by umožněno plné fungování automatických stabilizátorů v případě hospodářského útlumu. Na druhé straně další zvýšení investic a jiných produktivních výdajů v členských státech s příznivou rozpočtovou situací by podpořilo růst v krátkodobém a střednědobém horizontu a zároveň by pomohlo obnovit rovnováhu v ekonomice eurozóny. Pokud by se naplnila rizika nepříznivého vývoje, měla by být reakce fiskálních politik diferencovaná, přičemž celkově by se mělo usilovat o přístup poskytující větší podporu, avšak při zajištění plného dodržování Paktu o stabilitě a růstu. Je třeba v maximální míře zohledňovat konkrétní situaci v jednotlivých zemích a zabránit procykličnosti. Členské státy by měly být připraveny koordinovat politiky v rámci Euroskupiny.

- (9) Pro zlepšení fiskální udržitelnosti, posílení růstového potenciálu a navození podmínek pro účinné proticyklické fiskální politiky v případě útlumu mají nadále zásadní význam fiskální strukturální reformy. Dobře fungující vnitrostátní fiskální rámce spolu s pravidelným a důkladným přezkumem výdajů a účinným a transparentním zadáváním veřejných zakázek mohou zvýšit efektivitu a účinnost veřejných výdajů a zlepšit věrohodnost a kvalitu fiskálních politik. Pokud by se zdokonalila skladba vnitrostátních rozpočtů na straně příjmů i výdajů, včetně přesunu zdrojů směrem k veřejným investicím v rámci kvalitně koncipovaných investičních strategií a rozvoje nástrojů pro sestavování rozpočtů zohledňující environmentální aspekty, zvýšil by se růstový dopad veřejných rozpočtů, zlepšila by se produktivita a začaly by se řešit naléhavé dlouhodobé úkoly související s přechodem na ekologické a digitální ekonomiky. Základem pro vytvoření efektivnějších a spravedlivějších daňových systémů je zjednodušit je a modernizovat a zabránit daňovým podvodům, únikům a vyhýbání se daňovým povinnostem, především opatřeními proti agresivnímu daňovému plánování, a to s ohledem na probíhající diskuse v inkluzivním rámci Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) o zbývajících tématech eroze základu daně a přesouvání zisku (BEPS). Lehkost, s níž se mohou mobilní prostředky pohybovat v rámci eurozóny, patří k základům vnitřního trhu, ale také rozšiřuje prostor pro daňovou soutěž. Koordinace mezi členskými státy má tudíž zásadní význam, aby se řešilo přesouvání zisku i škodlivé daňové praktiky a zabránilo se obecně „závodům“ o co nejnižší zdanění právnických osob.

V této snaze by mohla mít velký význam práce usilující o dosažení dohody na společném konsolidovaném základu daně z příjmů právnických osob a také o dosažení dohody v inkluzivním rámci OECD o zbývajících tématech BEPS s cílem přehodnotit alokaci zisků mezi zeměmi a zajistit minimální účinné zdanění. Daňová zátěž v eurozóně je relativně vysoká a vychýlená směrem ke zdanění práce, zatímco majetkové či ekologické daně představují velmi malý podíl daňových příjmů. Majetkové a ekologické daně však mohou být méně škodlivé pro růst a pro nabídku práce a poptávku po ní. Větší využívání ekologických daní může přispět k udržitelnému růstu tím, že bude motivovat spotřebitele i výrobce k ekologičtějšímu chování. Zdanění by mělo lépe zohledňovat klimatický rozměr a konzistentněji reagovat na emise a únik uhlíku. Účinnost těchto opatření by dále zvýšila podpora koordinovaného postupu na celosvětové úrovni. Aby se usnadnila transformace na ekologickou ekonomiku, bude proto navržena podpora navrhování rozpočtových politik přispívajících k environmentálním závazkům a přezkum směrnice Rady 2003/96/ES^(*), jakož i s pravidly Světové obchodní organizace (WTO) slučitelný mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích, bude-li třeba, aby se zamezilo úniku uhlíku.

- (10) Pro odolnost členských států eurozóny jsou důležité strukturální a institucionální reformy, které zvyšují hospodářskou soutěž na trzích zboží a služeb, prosazují efektivní využívání zdrojů a zlepšují podnikatelské prostředí a kvalitu veřejné správy včetně účinnosti justičních systémů. Odolné ekonomické struktury a vhodné politiky brání tomu, aby otřesy měly značné a dlouhotrvající dopady na příjmy a nabídku práce, a mohou usnadnit fungování fiskální a měnové politiky a omezovat divergenci (zejména v době útlumu), čímž navozují příznivější podmínky pro udržitelný a inkluzivní růst. Lepší koordinace a provádění strukturálních reforem, zejména těch, které jsou uvedeny v doporučeních pro jednotlivé země, může pozitivně ovlivnit situaci v jiných členských státech. Vnitrostátní rady pro produktivitu mohou v tomto ohledu hrát důležitou roli při zvyšování akceptace reforem a zlepšování jejich implementace. Reformy jsou rovněž třeba k řešení naléhavých dlouhodobých výzev, jako je klimatická a technologická transformace. Růst produktivity může být podpořen také prohloubením integrace jednotného trhu, jenž se projevil jako významný motor růstu a konvergence mezi členskými státy.
- (11) Evropský pilíř sociálních práv stanoví 20 zásad, které mají zlepšit rovnost příležitostí a přístup na trh práce a zajistit spravedlivé pracovní podmínky, sociální ochranu a začlenění. Je navržen jako kompas, jenž propaguje vzestupnou konvergenci směrem k lepším pracovním a životním podmínkám. Silnější a inkluzivnější ekonomiky a společnosti mohou následně podpořit odolnost Unie a eurozóny. Důležitými aspekty spravedlivé transformace na ekologickou a digitální ekonomiku jsou také reformy a investice, pokud jde o dovednosti, profesní přechody a účinnější sociální ochranu. Plná realizace Evropského pilíře sociálních práv na všech úrovních s náležitým ohledem na příslušné pravomoci bude mít zásadní význam pro podporu vzestupné konvergence.

(*) Směrnice Rady 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny (Úř. věst. L 283, 31.10.2003, s. 51).

- (12) Reformy, které zvyšují účast na trhu práce, řeší nezaměstnanost mladých lidí a dlouhodobou nezaměstnanost, podporují vytváření kvalitních pracovních míst a úspěšné profesní přechody, snižují segmentaci a propagují sociální dialog, mohou pomoci posílit inkluzivní růst, zvýšit hospodářskou odolnost, zlepšit automatickou stabilizaci, snížit nerovnost a řešit chudobu a sociální vyloučení. Individualizovaná podpora při profesních přechodech, odborná příprava a rekvalifikace jsou klíčovými faktory, které uchazečům o zaměstnání pomáhají najít si v přiměřené době opět práci. Aktivní politiky na trhu práce by měly být dobře integrovány se sociálními politikami a měly by prosazovat aktivní začleňování na trhu práce a ve společnosti. Celoživotní přístup ke kvalitnímu vzdělávání a odborné přípravě vyžaduje adekvátní investice, aby se zdokonalil lidský kapitál a dovednosti a to rovněž s ohledem na digitální a ekologickou transformaci. Výše uvedené přispívá ke zlepšení zaměstnatelnosti a ke zvýšení produktivity, inovační kapacity a mezd ve střednědobém a dlouhodobém horizontu, a posiluje tak odolnost eurozóny. Právní předpisy na ochranu zaměstnanosti musí všem pracujícím zaručovat spravedlivé a důstojné pracovní podmínky, zejména pokud jde o atypické formy zaměstnávání, které se v poslední době objevují a které vytváří nové příležitosti, ale i problémy co do jistoty zaměstnání a sociální ochrany. K zajištění odpovídající výše příjmů a dostupnosti kvalitních služeb jsou zásadní také účinné a udržitelné systémy sociální ochrany.

Penzijní reformy a opatření prosazující rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem mohou významně podporovat účast na trhu práce, a zajišťovat tak dlouhodobou udržitelnost evropských systémů sociálního zabezpečení. Bylo by užitečné, kdyby došlo k přesunu od zdanění práce zejména v případě osob s nízkými příjmy a druhých výdělečně činných osob v domácnosti. Zásadní význam pro větší akceptaci pracovních právních, sociálních a hospodářských reforem a pro podporu jejich provádění má zapojení sociálních partnerů. Stejně tak je prospěšné zapojení organizací občanské společnosti. Je důležité, aby kolektivní smlouvy přispívaly k cílům doporučení uvedených v bodech 1 až 5 níže, a to při plném respektování autonomie sociálních partnerů.

- (13) Odolnost finančního sektoru eurozóny od krize vzrostla, přetrvávající zranitelnost je však třeba řešit. Zdrojem rizika může být vysoké zadlužení podniků a domácností, k němuž v mnoha vnitrostátních daňových systémech přispívá daňové zvýhodnění dluhu. Nutnost přizpůsobit modely podnikání bank, nízké úrokové sazby a rostoucí konkurence jiných forem financování nadále vyvíjejí tlak na ziskovost bank. Dochází k soustavnému pokroku při snižování rizik, zejména pokud jde o snižování objemu úvěrů se selháním. Nicméně tam, kde poměr úvěrů se selháním zůstává na vysoké úrovni, je nutné další vytrvalé úsilí a všechny členské státy by měly zavést vhodná opatření, jež zamezí nárůstu takových úvěrů. Komise představila v březnu 2018 balíček opatření ke snížení rizik, aby se usnadnilo vypořádávání dosavadních úvěrů se selháním a zároveň se zabránilo jejich nárůstu v budoucnu. V rámci legislativních opatření týkajících se úvěrů se selháním bylo v dubnu 2019 přijato nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/630^(*), které zavedlo „povinné obezřetnostní jištění“ s cílem zabránit riziku nedostatečné tvorby opravných položek a rezerv pro budoucí úvěry tohoto typu; v řešení tohoto problému je třeba pokročit, zejména pokud jde o návrh směrnice o sekundárních trzích s úvěry se selháním.

Pokroku již bylo dosaženo při zlepšování stávajícího rámce týkajícího se boje proti praní peněz. Nicméně jak upozorňuje zpráva Komise z července 2019, Unie potřebuje zaujmout k boji proti praní peněz a financování terorismu komplexnější přístup, aby byly řešeny zjištěné strukturální nedostatky. K tomu je nutné zejména zvážit způsoby, jak prostřednictvím opatření na úrovni Unie zvýšit harmonizaci, zlepšit dohled nad pravidly i jejich prosazování.

- (14) Posilování bankovní unie je jednou z prioritních činností od roku 2013, přičemž cílem je zajistit finanční stabilitu, omezit roztržičnost finančních trhů a chránit poskytování úvěrů ekonomice v dobách krize. Tento proces nadále postupuje vpřed, mimo jiné prostřednictvím dohody o právním rámci Evropského mechanismu stability (ESM) ohledně společného jištění pro Jednotný fond pro řešení krizí, avšak je nezbytné další posílení. V této souvislosti eurosummit pověřil Euroskupinu, aby s výhradou dokončení vnitrostátních postupů pokračovala v práci na balíčku reforem ESM a aby nadále pracovala na všech prvcích dalšího posilování bankovní unie, a to na základě konsensu. Byla zřízena pracovní skupina na vysoké úrovni, aby pracovala na plánu pro zahájení politických jednání o evropském systému pojištění vkladů (EDIS). Je důležité se posunout vpřed, aby bylo možné těžit z výhod bankovní unie, pokud jde o soukromé sdílení rizik, finanční stabilitu a hospodářský růst, a zároveň omezit příležitosti k arbitráži mezi členskými státy. V konečném důsledku by takový posun měl zajistit Evropě finanční a ekonomickou svrchovanost. K tomu je nezbytné, aby se neprodleně pokračovalo v práci na všech prvcích, včetně

^(*) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/630 ze dne 17. dubna 2019, kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013, pokud jde o minimální krytí ztrát z nevykonných expozic, (Úř. věst. L 111, 25.4.2019, s. 4).

těch, kterými se zabývala Pracovní skupina na vysoké úrovni pro evropský systém pojištění vkladů, a se stejnou mírou ambicí. Je třeba dokončit práci na balíčku reforem ESM, včetně zavedení mechanismu jistění pro Jednotný fond pro řešení krizí. Mechanismus jistění pro Jednotný fond pro řešení krizí by měl být uveden v činnost, a to i dříve za podmínky, že bude dosaženo dostatečného pokroku ve snižování rizik.

Je třeba dále pracovat na řešeních pro překonání omezení ve stávajícím systému pro zajišťování likvidity při řešení krize bank. Komise také přijala veškerá opatření oznámená v souvislosti s akčním plánem unie kapitálových trhů z roku 2015. Vzniku unie kapitálových trhů však brání přetrvávající právní, daňové a regulační překážky, na jejichž překonání je třeba se znovu intenzivně zaměřit, zejména pokud jde o pravidla týkající se přístupu k financování a některých rozdílů v insolvenčních a daňových předpisech; obnoveného úsilí je rovněž zapotřebí k dosažení vysokých, účinných a konvergujících standardů v oblasti dohledu.

- (15) Posílení struktury HMU vyžaduje, aby byla prioritně uskutečněna opatření uvedená v prohlášení eurosummitu ze dne 13. prosince 2019 a současně probíhaly diskuse o dalších aspektech. Sdělení s názvem „Prohloubení evropské hospodářské a měnové unie: zhodnocení čtyři roky po zprávě pěti předsedů“, vydané dne 12. června 2019, popisuje situaci a nastiňuje názor Komise na to, na které oblasti by se v krátkodobém a střednědobém horizontu mělo soustředit reformní úsilí. Určitý pokrok nastal ve vztahu k hospodářské unii, kde bylo dosaženo politické dohody o prvcích rozpočtového nástroje pro konvergenci a konkurenceschopnost pro eurozónu. S výhradou dokončení vnitrostátních postupů bylo dosaženo principiální dohody o dalším rozvoji ESM a revizi jeho smlouvy. V Radě však nebylo dosaženo konsensu o funkci fiskální stabilizace v eurozóně ani o reformě správy eurozóny.
- (16) Prohloubení HMU by vedlo k lepším makroekonomickým výsledkům. Nedokončená HMU brání finanční integraci. To omezuje příležitosti k financování velmi potřebných investic na podporu inkluzivní, produktivní, udržitelné a stabilní ekonomiky. Nedokončená HMU rovněž ztěžuje bezproblémovou transmissi měnové politiky v rámci eurozóny a omezuje schopnost Evropy určovat směřování své ekonomiky. Centrální funkce fiskální stabilizace by, pokud by o ní bylo dosaženo dohody, doplnila schopnost členských států eurozóny provádět proticyklickou fiskální politiku. Rada bere na vědomí, že má Komise v úmyslu navrhnout evropský systém zajištění dávek v nezaměstnanosti, který by měl občany lépe chránit v době hospodářských ořesů. Posílení HMU má spolu se zdravými politikami na vnitrostátní i evropské úrovni zásadní význam pro posílení vlivu Evropy ve světě, pro rozvoj mezinárodní úlohy eura a pro přispívání k otevřené multilaterální globální ekonomice založené na pravidlech. Je důležité, aby diskuse nadále probíhaly otevřeně a transparentně vůči členským státům, které stojí mimo eurozónu, při plném respektování vnitřního trhu Unie.
- (17) Ohledně aspektů tohoto doporučení týkajících se zaměstnanosti a sociální oblasti byl konzultován Výbor pro zaměstnanost a Výbor pro sociální ochranu,

DOPORUČUJE členským státům eurozóny učinit v období 2020–2021 samostatně i kolektivně v rámci Euroskupiny následující:

1. V členských státech eurozóny se schodkem běžného účtu nebo vysokým vnějším dluhem provádět reformy za účelem zvýšení konkurenceschopnosti a snížení vnějšího dluhu. V členských státech eurozóny s vysokým přebytkem běžného účtu posilovat podmínky, jež podporují růst mezd, při respektování úlohy sociálních partnerů, a zavést opatření na podporu veřejných i soukromých investic. Ve všech členských státech podporovat produktivitu zlepšováním podnikatelského prostředí a kvality institucí a zvyšovat odolnost zlepšováním způsobu, jakým fungují trhy se zbožím a službami, obzvláště prohloubením jednotného trhu. Podporovat spravedlivou a inkluzivní transformaci na konkurenceschopnou ekologickou a digitální ekonomiku prostřednictvím hmotných a nehmotných investic, a to jak veřejných, tak soukromých.

2. Při provádění politik za plného respektování Paktu o stabilitě a růstu podporovat veřejné a soukromé investice a zlepšit kvalitu a složení veřejných financí. V členských státech s vysokým veřejným zadlužením provádět obezřetné politiky, aby veřejné zadlužení věrohodně získalo udržitelnou sestupnou tendenci. V členských státech s příznivou fiskální pozicí využít této pozice k dalšímu posílení vysoce kvalitních investic, a to při zachování dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí. Pokud by se naplnila rizika nepříznivého vývoje, měla by být reakce fiskálních politik diferencovaná, přičemž celkově by se mělo usilovat o přístup poskytující větší podporu, avšak při zajištění plného dodržování Paktu o stabilitě a růstu. Je třeba v maximální míře zohledňovat konkrétní situaci v jednotlivých zemích a zabránit procykličnosti. Členské státy by měly být připraveny koordinovat politiky v rámci Euroskupiny. Zvýšit účinnost vnitrostátních fiskálních rámců a kvalitu veřejných financí a přijmout prorůstová daňová opatření a další relevantní rozpočtová opatření, jež podporují udržitelnou a inkluzivní ekonomiku. Podporovat a provádět opatření Unie zaměřená na boj proti agresivnímu daňovému plánování a na předcházení „závodům“ o co nejnižší zdanění právnických osob.
3. Posilovat systémy vzdělávání a odborné přípravy a investice do dovedností. Zvýšit účinnost aktivních politik na trhu práce, které podporují začlenění na trhu práce a úspěšné profesní přechody, mimo jiné na více digitálních a ekologických pracovních míst. Podporovat účast na trhu práce, včetně účasti žen a zranitelných skupin, a přesunout zdanění směrem od práce, zejména v případě osob s nízkými příjmy a druhých výdělečně činných osob v domácnosti. Podporovat vytváření kvalitních pracovních míst a spravedlivé pracovní podmínky, prosazovat rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem a řešit segmentaci trhu práce. Zlepšit přístup k adekvátním a udržitelným systémům sociální ochrany. Zvyšovat účinnost sociálního dialogu a podporovat kolektivní vyjednávání.
4. Navázat na prohlášení eurosummitu z 13. prosince 2019 ve snaze dále posílit bankovní unii za účelem jejího dokončení, a to neprodleným pokračováním v práci na všech prvcích, včetně těch, kterými se zabývala Pracovní skupina na vysoké úrovni pro evropský systém pojištění vkladů, a se stejnou mírou ambicí. Dokončit práci na balíčku reforme ESM, včetně zavedení mechanismu jistění pro Jednotný fond pro řešení krizí. Uvést mechanismus jistění pro Jednotný fond pro řešení krizí v činnost, a to i dříve za podmínky, že bude dosaženo dostatečného pokroku ve snižování rizik. Dále pracovat na řešeních pro překonání omezení ve stávajícím systému pro zajišťování likvidity na řešení krize bank. Posílit evropský regulační a dohledový rámec, mimo jiné zajištěním důsledného a účinného vymáhání předpisů pro boj proti praní peněz a dohledu nad nimi. Prosazovat řízené snižování zadluženosti v případě vysoké úrovně soukromého dluhu, mimo jiné omezením daňového zvýhodnění dluhu. Nadále umožňovat rychlé snižování objemu úvěrů se selháním v držení bank v eurozóně a předcházet nárůstu objemu takových úvěrů. Obnovit úsilí o prohloubení unie kapitálových trhů.
5. Dosáhnout ambiciózního pokroku při prohlubování HMU, zejména urychleným uskutečněním opatření uvedených v prohlášení eurosummitu z prosince 2019, a to i pokud jde o rozpočtový nástroj pro konvergenci a konkurenceschopnost, a diskutovat o dalších aspektech. Pokrok v této oblasti rovněž posílí mezinárodní úlohu eura, přispěje ke globálnímu prosazování hospodářských zájmů Evropy a měl by plně respektovat vnitřní trh Unie a probíhat otevřeně a transparentně vůči členským státům, které stojí mimo eurozónu.

V Bruselu dne 20. července 2020.

Za Radu
předsedkyně
J. KLOECKNER